USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Kateřiny Šimáčkové, JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D., a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **A. Ch.**, zastoupeného Mgr. Jiřím Hladíkem, advokátem, se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 5. 2009, č. j. OAM - 494/VL - 07 - K01 - 2008, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 1. 4. 2010, č. j. 29 Az 12/2009 - 38,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 5. 2009, č. j. OAM - 493/VL - 07 - K01 - 2008. Rozhodnutím správního orgánu nebyla stěžovateli k jeho žádosti udělena mezinárodní ochrana podle ust. § 12, § 13 a § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále „zákon o azylu“), zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). O nákladech řízení rozhodl krajský soud tak, že žádný z účastníků nemá na jejich náhradu právo.

Stěžovatel podal v zákonné lhůtě kasační stížnost s tím, že ji blíže zdůvodní ve lhůtě 14 dnů a současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V doplnění kasační stížnosti z 21. 6. 2010 stěžovatel výslovně uvádí, že kasační stížnost podává z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), tedy z důvodu tvrzené vady řízení a nepřezkoumatelnosti rozhodnutí. V podané kasační stížnosti nejprve stěžovatel zeširoka opakuje jako ve správním řízení, že v zemi původu měl potíže se státními orgány Běloruska v souvislosti se

svojí podnikatelskou činností. Podle jeho názoru byly správním orgánem informace a skutečnosti uvedené stěžovatelem zhodnoceny jednostranně, aby bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany a soud se s takovým postupem ztotožnil. Dále stěžovatel žádal o humanitární azyl, ale odůvodnění jeho neudělení považuje za nepřezkoumatelné.

Konkrétně stěžovatel namítá nesprávné posouzení otázky pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť v Bělorusku při svém podnikání, jež je formálně možné, měl potíže ze strany orgánů veřejné moci, které uplatňují postupy neslučitelné se svobodou podnikání a fakticky podnikání znesnadňují. Podle jeho názoru osoby podnikající jsou ze strany orgánů veřejné moci skupinou pronásledovanou. Stěžovatel namítá, že krajský soud pochybil, když shledal, že stěžovatelem tvrzené pronásledování nedosahuje azylově relevantní intenzity. Stěžovatel dále uvádí, že v jeho případě jsou podle jeho názoru splněny podmínky pronásledování minimálně ve smyslu ust. § 2 odst. 8 zákona o azylu, neboť ať vyvíjel jakoukoliv výdělečnou činnost v souladu se zákonem, byla proti němu uplatňována neustále opatření orgánem veřejné moci, která mu znemožňovala v zemi původu vykonávat jakoukoliv výdělečnou činnost, přičemž zásahy byly o to intenzivnější, pokud byl stěžovatel v postavení osoby podnikající. Žalovaný správní orgán i krajský soud tedy pochybily, pokud bez dalšího uzavřely, že stěžovatel nebyl v Bělorusku pronásledován; tento závěr totiž ze zjištěných materiálů logicky nevyplývá.

Stěžovatel shledává pochybení i v rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu (§14 zákona o azylu), neboť jeho případ je zvláštního zřetele hodný. Žalovaný se s tvrzeními stěžovatele nevypořádal a z jeho rozhodnutí není zřejmé, jakým způsobem zvážil rodinnou, sociální a ekonomickou situaci stěžovatele, a došlo ke zneužití institutu správního uvážení. Stěžovatel je přesvědčen, že krajský soud měl pro tuto vadu rozhodnutí žalovaného zrušit.

Z uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Hradci Králové k dalšímu řízení.

Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný správní orgán popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť jeho rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany a stejně tak i napadený rozsudek krajského soudu, byly podle názoru žalovaného vydány v souladu se zákony. Žalovaný odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání ve věci žádosti stěžovatele, na výpovědi stěžovatele učiněné během správního řízení a na vydané rozhodnutí. Stěžovatel žádal o mezinárodní ochranu kvůli potížím se státními orgány zemi původu - Bělorusku, a to při jeho podnikatelské činnosti, a dále žádal o humanitární azyl. Stěžovatel nesplňoval podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a správní orgán nezjistil důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona. Na základě výše uvedeného žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost.

Krajský soud v Hradci Králové po podání kasační stížnosti proti předmětnému rozhodnutí postupoval ve smyslu § 108 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“), a předložil kasační stížnost s příslušnými spisy Nejvyššímu správnímu soudu.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti. Kasační stížnost podal účastník řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel v ní uplatňuje přípustný důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Stěžovatel též splňuje podmínku povinného zastoupení advokátem ve smyslu ust. § 105 odst. 2 s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. O přijatelnou kasační stížnost se podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaného pod č. 933/2006 Sb. NSS, jedná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) kasační stížnost obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikatorní odklon; (4) pokud bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud (a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, (b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva (k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu z 4. 5. 2006, č. j. 2 Azs 40/2006 - 57; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti, stanovených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl jako důvod přijatelnosti nutnost vymezení shora uvedených právních otázek. Nejvyšší správní soud s nimi však nesouhlasí, neboť na uvedené právní otázky již ve své rozhodovací činnosti odpovědi poskytl; jiný ze shora vymezených důvodů pro přijatelnost kasační stížnosti Nejvyšší správní soud též neshledal.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích důvodů uplatněných v kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že jsou dány výše specifikované podmínky pro odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost.

Kasační námitky se v daném případě zaměřují zejména na zpochybnění posouzení právní otázky soudem, přičemž mělo především dojít k nesprávnému vyhodnocení důvodů podle § 12 písm. b) zákona o azylu s ohledem na potíže stěžovatele v zemi původu.

Podle ustálené judikatury „obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné

orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu“ - (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54).

V kasační stížnosti tvrzený důvod - obavy z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině, kterými jsou podle názoru stěžovatele osoby podnikající, tedy i on sám, rovněž nelze přijmout. O pronásledování z důvodu příslušnosti k sociální skupině podnikajících osob by bylo možno uvažovat za situace, pokud by se stát rozhodl soukromé podnikání zakázat a osoby podnikající pro tuto jejich činnost postihovat. Sám stěžovatel však připouští, že soukromé podnikání je v Bělorusku možné (stěžovatel různé formy podnikání provozoval), sama skutečnost, že soukromé podnikání lze provozovat obtížně především s přihlédnutím k platné legislativě a vysokému korupčnímu prostředí, jak ve svém rozhodnutí konstatoval žalovaný, nemůže být hodnocena jako pronásledování z důvodu příslušnosti k sociální skupině podnikajících osob.

Pokud jde o přesvědčení stěžovatele, že výše uvedené skutečnosti jsou důvodem alespoň pro udělení humanitárního azylu, pak Nejvyšší správní soud odkazuje na svou předchozí judikatorní praxi vyloženou např. v rozsudku ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 - 72, publikovaném pod č. 375/2004 Sbírky rozhodnutí NSS, podle kterého udělení humanitárního azylu je výsledkem správního uvážení, a proto podléhá soudnímu přezkumu jen v omezeném rozsahu (srov. § 78 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). Ustanovení § 14 bylo do zákona o azylu, který jinak stanoví důvody pro jeho udělení velice přísně a vypočítává je taxativně, vloženo proto, aby v případě nenaplnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 tohoto zákona bylo možno zohlednit i skutečnosti obecně vnímané jako pro udělení azylu z humanitárních důvodů obvyklé (např. osobám zvláště těžce postiženým nebo nemocným, osobám přicházejícím z oblastí postižených humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory). V každém případě se vždy bude jednat o azylový důvod navýsost výjimečný. Důvody, které stěžovatel v průběhu celého správního řízení uváděl, nejsou z hlediska humanitárního natolik mimořádné, aby je bylo možné za zvláštního zřetele hodné považovat.

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že postup krajského soudu nebyl v rozporu se zákonem a nedošlo k naplnění důvodů kasační stížnosti uvedených v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že posouzení dané právní otázky krajským soudem se naprosto nevymklo z obvyklé a ustálené rozhodovací praxe, když tatáž otázka již byla totožně posouzena a rozhodnuta opakovaně dříve. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného je dostatečně srozumitelným a přesvědčivým způsobem odůvodněno, pro stěžovatele z něj zcela jasně vyplývá, z jakých skutečností správní orgán a následně i soud vycházel a jakými právními úvahami se při rozhodování řídil.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti a krajský soud se prima facie v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto

okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji. O odkladném účinku Nejvyšší správní soud nerozhodoval - je stanoven přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

Výrok o nákladech řízení má odůvodnění v ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. (za použití § 120 s. ř. s.), podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba (v tomto případě kasační stížnost) odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. února 2011

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu